

ПОЉОПРИВРЕДНИ САВЕТИ

ППС РУМА

ППС РУМА

Zaštita mladih zasada od zečeva

Poslednjih nekoliko godina štete koje zečevi prave u mladim višegodišnjim zasadima su sve veće. Najveća opasnost mladim zasadima preta u toku zimskih meseci, mada intenzitet napada može biti visok i u prolećnim i posebno jesenjim mesecima. Ograđeni zasadi nisu sigurna zaštita od zečeva, osim u slučaju kada se stubovi i žica između njih postavljaju u otvorene kanale ili brazde (ovaj način ograđivanja se često primenjuje u centralnoj Srbiji). Važno je mlade zasade zaštititi prve 3-4 godine, kada zečevi mogu da naprave najveće štete.

Štete od zečeva mogu biti različite:

- Mlada sadnica pregrizišena ispod spojnog mesta ne može da se oporavi, pa nam ostaje mogućnost da je zamenimo novom ili ako iz spavajućeg pupoljka izbije mladara da se on u proleće ili krajem leta, juli-avgust, prekalemi (na budni ili spavajući pupoljak).
- Ako je mlada sadnica pregrizišena iznad spojnog mesta ili je kora sadnice oguljena oko cele sadnice iznad spojnog mesta ("prsten"), istu treba skratiti ispod mesta napada i u najvećem broju slučajeva će iz spavajućih pupoljaka izbiti jedan ili više letorasta od kojih treba odnegovati do kraja vegetacije samo jedan i to iznad mesta kalemljenja.

Slika 1. Izgled oštećenog stabla jabuke

Slike 2. i 3. orezano stablo ispod mesta oštećenja

Slika 4. Oštećenje na nezaštićenim stablima jabuke

*Sva oštećenja na stablu treba premazati sa fitobalsamom
radi bržeg zaceljivanja nastalih rana.*

U višegodišnjim zasadima gde je zaštita sadnica izvršena stavljanjem zaštitnih mrežica, zec može da prekрати prve ramene grane iznad mrežice, a ako je u toku zime bio visok snežni pokrivač štete mogu biti i izraženije.(slika 5.)

Slika 5. Oštećenje stabla jabuke iznad zaštitne mrežice

Mehaničke mere zaštite :

- Ograđivanje zasada (ukopati žicu min. 10 cm)
- Postavljanje zamki za zečeve na stalni trag.
- Umotavanje stabla u trake napravljene od natron ili najlon vreća. Ovo je ekonomski povoljan način zaštite, ali treba planirati da se sadnice svake jeseni moraju umotavati trakama i da se svakog proleća iste moraju skidati.
- Postavljanje zaštitnih mrežica. Mrežice mogu biti različite visine i širine i ako se kupuju cena im se kreće od 13-25 dinara. Najjeftinija varijanta je ako mrežice sami pravite od staklene mreže koja se koristi kod postavljanja izolacije na građevinskim objektima (od jedne rolne od 50 m čija je cena od 2000 – 2200 din. može se napraviti oko 500 komada). Najpraktičnije je da se zaštitne mrežice sastavljaju pomoću kancelarijske heftalice, na najmanje 5-6 mesta. Na mestu spajanja, krajeve mrežice treba presaviti da bi mrežice manje spadale.

Slika 6. Postavljanje zaštitnih mrežica

Slika 7. Zaštićena stabla u mladom zasadu jabuke

Hemijske mere zaštite :

- Stablo i skeletne grane mogu da se premazuju sa užeglom mašću (može doći do većeg ili manjeg oštećenja lisnih pupoljaka),rastvorom životinjske krvi ili izmeta, krečenjem i sl.
- U poljoprivrednim apotekama mogu se kupiti i različiti preparati pod jedinstvenim imenom ''Kunilent'' koji u sebi najčešće sadrže riblje ulje (moraju se postepeno rastvarati u toploj vodi). Nedostatak ovih preparata je što se moraju nanositi na biljku svakih 20-25 dana.

Najsigurniju zaštitu od zečeva predstavlja kombinacija mehaničkih i hemijskih mera zaštite – stablo sadnice zaštititi sa mrežicom, a skeletne grane premazati sa nekim od hemijskih preparata .

Lazar Klještanović i Sanda Klještanović

Savetodavna služba Vojvodine, PSS Ruma